

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
 INVESTICIJŲ PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2015- ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590
Vykdytojas (-ai), kodas	Architektūros ir urbanistikos skyrius, 2 Informacinių technologijų skyrius, 6 Investicijų skyrius, 7 Statybos ir ekonomines plėtros skyrius, 9 Žemės ūkio skyrius, 15

Programos pavadinimas	Investicijų programa	Kodas	7
------------------------------	----------------------	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje nustatytas pagrindinis ES struktūrinės paramos panaudojimo tikslas – sparčiai gerinti sąlygas investuoti, dirbti ir gyventi Lietuvoje, kad ūkio augimo teikiama nauda pasiektų visus Lietuvos gyventojus. Norint pasiekti šį tikslą būtina imtis veiksmų nuo įvairių viešosios politikos reformų ir teisinio reguliavimo tobulinimo iki investicinių priemonių įgyvendinimo. Investicijų programa Prienų rajono savivaldybė siekia pasinaudojant ES struktūrinių fondų, Valstybės investicijų programos ir kitomis lėšomis modernizuoti savivaldybės viešuosius pastatus, inžinerinę ir susisiekimo, rekreacinę ir turizmo infrastruktūrą, sudaryti sąlygas kiekvienam bendruomenės nariui aktyviai įsitraukti į bendruomeninę veiklą, vykdyti kryptingą savivaldybės teritorijos vystymą, stiprinti savivaldybės administracinius gebėjimus ir viešojo administravimo efektyvumą. Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas, bendruomeninės veiklos skatinimas ir investicinės aplinkos patrauklumo augimas ne tik padės išlaikyti esamus žmogiškuosius išteklius savivaldybėje, tačiau ir bus ilgalaikė investicija į rajono ūkio augimo ir verslo konkurencingumo skatinimą.		
Ilgalaikis prioritetasis (pagal SPP)	Patrauklios verslui ir turizmui aplinkos formavimas	Kodas	1
	Išsilavinusios, sveikos ir pažangios bendruomenės plėtra		2
	Patogios ir švarios aplinkos užtikrinimas		3
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Kurti kokybišką ir patrauklią gyvenamąją, turizmo ir verslo aplinką	Kodas	3
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Blogos būklės arba neišplėtotą rekreacinių zonų, turizmo traukos objektų ir sporto bazių infrastruktūra doko vietovių vaizdą, mažina gyvenamosios aplinkos patrauklumą ir neretai yra pavojinga aplinkai. Gyvenamosios ir investicinės aplinkos patrauklumą savivaldybėje taip pat mažina nepatenkinama dalies viešąsias paslaugų teikiančių įstaigų (socialinių, ugdymo ir kt. paslaugų) pastatų, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros, o taip pat kultūros įstaigų (bibliotekos, muziejus, kultūros centro) pastatų ir bendruomeninės infrastruktūros būklė. Daugelio viešųjų įstaigų pastatams statyti, rekonstruoti ar remontuoti, per pastarąjį dešimtmetį, buvo skiriama nepakankamai lėšų. Nepakankamai išvystyta ir

atnaujinama savivaldybės inžinerinė ir susisiekimo infrastruktūra lemia blogėjančias gyventojų gyvenimo sąlygas, didėjančią aplinkos taršą ir mažėjančią eismo saugumą keliuose.

Įgyvendinama programa savivaldybė numato modernizuoti savivaldybės viešuosius pastatus, inžinerinę ir susisiekimo, rekreacinę ir turizmo bei kitą viešųjų paslaugų teikimui būtiną infrastruktūrą. Siekiant darnios ir kryptingos teritorijų plėtros bus rengiami teritorijų planavimo dokumentai. Šie dokumentai įgalins savivaldybę vykdyti teritorijų erdvinį vystymą, padės identifikuoti teritorijų naudojimo ir apsaugos principus. Įgyvendinus savivaldybės vidaus administravimo ir valdymo gerinimo, elektroninės demokratijos ir strateginio planavimo priemones bus sustiprinta bendruomenės ir viešojo sektoriaus sąveika, padidės veiklos skaidrumas, savivaldybės veikla bus vykdoma ir planuojama atsižvelgiant į užsibrėžtus strateginius tikslus ir išorinės bei vidinės aplinkos veiksnių pokyčius.

Efektų vertinimo kriterijus:

- Verslumo lygis (veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų).

Programos tikslas	Skatinti darnią rajono teritorinę plėtrą, modernizuojant viešuosius pastatus, erdves ir infrastruktūrą bei įgyvendinant aplinkos apsaugos rėmimo priemones	Kodas	1
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas: Įgyvendindama šį tikslą Prienų rajono savivaldybė numato modernizuoti ir plėtoti ugdymo įstaigų, sporto bazių, socialinių paslaugų, bendruomeninę ir laisvalaikio infrastruktūrą. Siekiant didinti rajono kultūrinį-turistinį patrauklumą bus modernizuojama ir plečiama kultūros įstaigų, rekreacijai ir turizmui tinkamų vietovių viešoji infrastruktūra. Prienų rajono savivaldybė numato didinti prie vandens tiekimo ir nuotekų valymo tinklų prisijungusių vartotojų skaičių, plėtoti ir modernizuoti susisiekimo infrastruktūrą. Tokiu būdu bus pagerinta savivaldybės gyventojų gyvenamoji aplinka, padidės eismo saugumas ir sumažės neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Įgyvendintų viešųjų pastatų, bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos gerinimo projektų skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.;
- Įgyvendintų inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtros projektų skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.

1 Uždavinys. Modernizuoti ir plėtoti ugdymo įstaigų ir sporto bazių infrastruktūrą

Savivaldybės gyvenamosios aplinkos patrauklumas neatsiejamas nuo viešųjų paslaugų infrastruktūros ir jos prieinamumo. Didelių investicijų reikalauja savivaldybės formalųjį ir neformalųjį ugdymą teikiančių įstaigų (gimnazijos, vidurinės, pagrindinės mokyklos, lopšeliai-darželiai ir kt.), sporto bazių infrastruktūra. Daugelis ugdymo įstaigų statytos prieš kelis dešimtmečius ir nebeatitinka higienos normų reikalavimų: prasta pastatų sanitarinės higienos būklė, šaltos patalpos, neefektyvios šildymo sistemos, kiauri stogai ir kt. Dėl to moksleiviai dažniau serga, nelanko mokyklos, o tai atsiliepia mokymosi rezultatams. Daugelio savivaldybės sporto bazių infrastruktūra susidėvėjusi ir nepritaikyta aktyviai sportinei veiklai. Esama situacija lemia mažėjančią gyventojų fizinį aktyvumą, išitraukimą į savarankiškas ir organizuotas kūno kultūros ir sporto veiklas.

Įgyvendinamu uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato tęsti Jiezo gimnazijos pastato, Prienų Revuonos vidurinės mokyklos pastato, Prienų „Ąžuolo“ progimnazijos stadiono renovaciją ir baigti pastatyti daugiafunkcinį sporto kompleksą.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Rekonstruotų viešųjų pastatų skaičius;
- Naujai įrengtų sporto kompleksų skaičius.

2 Uždavinys. Užtikrinti sveikatos ir socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros projektų įgyvendinimą

Prienų rajono savivaldybė planuoja teikti paraiškas paramai gauti socialiniu paslaugų plėtrai ES struktūriniais ir kitiems fondams.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Naujai įkurtų / modernizuotų socialinių paslaugų centro padalinių skaičius;

3 Uždavinys. Didinti rajono kultūrinį-turistinį patrauklumą, skatinti bendruomenių veiklą ir amatų plėtrą

Pastarąjį dešimtmetį kultūros įstaigų pastatams statyti, rekonstruoti ir remontuoti buvo skiriama

nepakankamai lėšų. Savivaldybėje stokojama visuomeniniams poreikiams tinkamos kultūros infrastruktūros, esamų kultūros centrų, muziejų, bibliotekų infrastruktūra yra prastos būklės, o neretai – ir nepakankama bendruomeninei integracijai užtikrinti. Siekiant padidinti kaimo gyvenamosios aplinkos patrauklumą būtina modernizuoti bendruomeninę infrastruktūrą, bendruomenės poreikiams ir amatų plėtrai pritaikant viešuosius pastatus, tvarkant ir įrengiant rekreacines zonas, turizmo traukos objektus ir kitą infrastruktūrą.

Pasinaudojant Valstybės investicijų programos lėšomis ir ES fondų investicijomis bus vykdoma Prienų kultūros ir laisvalaikio centro ir Prienų krašto muziejaus pastatų rekonstrukcija.

Rengiamasi įgyvendinti 2014-2020 m. integruotos Prienų miesto vystymo programą. 2014 m. pabaigoje buvo atlikta Prienų miesto situacijos analizė ir parengta Prienų miesto plėtros galimybių studija, pagal kurią buvo sudarytas Prienų mieste planuojamų įgyvendinti projektų sąrašas. Vidaus reikalų ministerijai pritarus, Prienų miesto vystymo programa bus tvirtinama taryboje ir pradedami įgyvendinti numatyti projektai.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Kompleksiškai sutvarkytų kaimo gyvenamųjų vietovių skaičius;
- Rekonstruotų patalpų plotas, kv.m;
- Rekonstruotų viešųjų pastatų skaičius;
- Rekonstruotų religinių objektų (statinių) skaičius;
- Kultūriniam turizmui kompleksiškai pritaikytų vietovių skaičius.

4 Uždavinys. Vykdyti inžinerinių tinklų (vandentvarkos) ir susisiekimo infrastruktūros modernizavimo, aplinkos apsaugos rėmimo projektus

Įgyvendinamu uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą Prienų rajone. Šiuo metu Prienuose viešai prieinamomis vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugomis naudojasi atitinkamai 85 proc. ir 65 proc. gyventojų. Tokį vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą lemia tai, kad yra gatvių, kuriose vandentiekio ir nuotekų tinklų visai nėra. Gyventojai, kurie neturi galimybės prisijungti prie viešų vandentiekio ir nuotekų tinklų, vartoja vandenį, kuris neatitinka higienos reikalavimų bei negali užtikrinti tinkamo nuotekų išvalymo.

Automobilių transportas yra svarbi Prienų rajono savivaldybės ekonominės ir socialinės infrastruktūros dalis, kurios funkcija yra tenkinti visuomenės ir ūkio subjektų poreikius vežant krovinius ir keleivius. Šiuo metu dalis rajono kelių ir gatvių žvyruotos ar blogos būklės asfalto, todėl ribojamas eismo greitis, mažėja intensyvumas, atsiranda galimybė susidaryti transporto kamščiams, o tai įtakoja didesnę eismo nelaimių skaičių ir mažą eismo saugumą. Įgyvendinus transporto infrastruktūros plėtros projektus savivaldybėje bus pagerinta socialinė–ekonominė aplinka, sudarytos sąlygos patogesniai, saugesniai, mažiau avaringam eismui, sąlyginai sumažinta aplinkos tarša. Visa tai sąlygos kokybiškesnį gyvenimo sąlygas.

Siekdama pagerinti rajono melioracijos sistemų ir hidrotechninių statinių būklę Prienų rajono savivaldybė įgyvendina dalinai ES fondų lėšomis finansuojamus projektus šioje srityje.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Renovuotų ir naujai įrengtų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo objektų skaičius;
- Renovuotų ir naujai įrengtų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų ilgis, km;
- Rekonstruotų kelių ir gatvių ilgis, km;
- Įgyvendintų aplinkos apsaugos rėmimo projektų (programų) skaičius.

Programos tikslas	Didinti savivaldybės veiklos efektyvumą, stiprinant administracinius gebėjimus ir užtikrinant kryptingą teritorinį vystymą	Kodas	2
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas: Įgyvendinamu tikslu siekiama užtikrinti kryptingą rajono teritorinį vystymą, planuojant teritorijos naudojimo bei apsaugos principus; didinti viešojo sektoriaus veiklos efektyvumą, diegiant strateginį planavimą, tobulinant valdymą ir taikant elektroninės demokratijos priemones.

1 Uždavinys. Rengti teritorijų planavimo dokumentus

Įgyvendinamu uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato rengti teritorijų planavimo dokumentus:

- *Veiverių ir Balbieriškio miestelių bendrųjų planų parengimas.* Teritorijų bendrojo plano nebuvimas neužtikrina darnios socialinės ir ekonominės teritorijų plėtros, netenkina visuomenės poreikių. Nesant

teritorijų vystymo koncepcijai, investicijos į infrastruktūrą panaudojamos neefektyviai. Atsižvelgiant į tai 2013–2015 m. savivaldybėje baigiami rengti Veiverių ir Balbieriškio miestelių bendrieji planai. Rengiant teritorijų bendruosius planus, yra suformuota teritorijų vystymo erdvinė koncepcija, numatytos gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančios, gamtos išteklių racionalų naudojimą užtikrinančios priemonės, plėtojama inžinerinė, susisiekimo ir kita visuomenės poreikiams tenkinti reikalinga infrastruktūra, nustatytos teritorijos, kurioms privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, numatomas socialinės ir kultūrinės infrastruktūros teritorinis vystymas ir kt.

- *Prienų rajono teritorijų planavimo dokumentų rengimas.* Šio projekto metu bus parengti penki Prienų rajono teritorijų planavimo dokumentai: Prienų rajono Balbieriškio kapinių teritorijos detalusis planas, Stakliškių kaimo urbanizuotos teritorijos detalusis planas, Išlaužo kaimo urbanizuotų teritorijų detalusis planas, Pakuonio miestelio teritorijos bendrasis planas, Vietinės reikšmės ir vidaus schema –specialusis planas.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Parengtų planavimo dokumentų skaičius.

2 Uždavinys. Didinti valdymo ir viešojo administravimo veiklos efektyvumą

Uždaviniu savivaldybė numato:

- *Birštono, Jonavos, Kaišiadorių, Kėdainių, Prienų, Raseinių rajonų savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas.* 2013 m. buvo pasirašyta finansavimo sutartis šiam projektui vykdyti. Pagrindinis pareiškėjas – Birštono rajono savivaldybė. Kitos savivaldybės projekte dalyvauja kaip partneriai. Projekto metu visų savivaldybių darbuotojai dalyvaus kvalifikacijos kėlimo mokymuose.
- **Produkto vertinimo kriterijai:**
- Mokymuose dalyvaujančių darbuotojų skaičius;

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinama programa numatoma modernizuoti ugdymo ir kultūros įstaigas, sporto bazes, plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą. Numatomi atlikti darbai didins viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą, kurs patrauklią aplinką gyventi ir dirbti savivaldybėje. Rekreacijai, laisvalaikiui ir turizmui tinkamų vietovių viešosios infrastruktūros plėtra, bendruomeninės veiklos skatinimas sudarys prielaidas diversifikuoti kaimo gyventojų veiklą plėtojant tradicinius amatus bei skatins paslaugų ir aptarnavimo sektoriaus plėtrą. Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtra sudarys sąlygas gyventojams ir verslo subjektams gauti kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas, didins eismo saugumą ir teritorijų pasiekiamumą, prisidės prie sumažėjusios aplinkos taršos. Teritorijų planavimo dokumentų rengimas užtikrins kryptingą savivaldybės teritorijos erdvinį vystymą, leis identifikuoti teritorijos naudojimo bei apsaugos principus. Savivaldybės darbuotojų kvalifikacijos kėlimo mokymai leis sustiprinti savivaldybės administracinius gebėjimus ir viešojo administravimo efektyvumą.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžetas, ES lėšos, skolintos lėšos.

Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:

1 PRIORITETAS. PATRAUKLIOS VERSLUI IR TURIZMUI APLINKOS FORMAVIMAS

1.1. Tikslas. Skatinti rajono gyventojų verslumą bei vietos ekonomikos konkurencingumą

1.1.2. Uždavinys. Skatinti mokymo, informavimo paslaugų verslo sektoriaus atstovams plėtrą

1.1.4. Uždavinys. Atlikti Prienų rajono teritorinį bei detalių planavimą

1.2. Tikslas. Skatinti turizmo plėtrą Prienų rajone

1.2.3. Uždavinys. Įrengti infrastruktūrinius objektus turizmo ir poilsio vietose

1.2.4. Uždavinys. Modernizuoti ir pritaikyti turizmo reikmėms architektūrinius paminklus, muziejus, kultūros paveldo bei kitus objektus.

1.4. Tikslas. Užtikrinti darnų kaimo vystymąsi

1.4.3. Uždavinys. Sukurti tinkamas sąlygas gyventi ir dirbti kaime

1.4.4. Uždavinys. Paremti kaimo bendruomenių iniciatyvas

2 PRIORITETAS. IŠSILAVINUSIOS, SVEIKOS IR PAŽANGIOS BENDRUOMENĖS PLĖTRA

2.5. Tikslas. Tobulinti socialinę, sveikatos, kultūros, švietimo ir sporto infrastruktūrą

2.5.2. Uždavinys. Kurti infrastruktūrą, užtikrinančią efektyvų, kokybišką, gyventojų poreikius

atitinkančių socialinių, sveikatos ir laisvalaikio paslaugų teikimą

2.5.3. Uždavinys. Gerinti švietimo kokybę, modernizuojant mokymosi aplinką ir gerinant švietimo infrastruktūrą

3 PRIORITETAS. PATOGIOS IR ŠVARIOS APLINKOS UŽTIKRINIMAS

3.1. Tikslas. Užtikrinti patogų ir saugų susisiekimą rajone

3.1.2. Uždavinys. Pagerinti rajono vietinių kelių dangos kokybę

3.3. Tikslas. Gerinti aplinkos kokybę

3.3.1. Uždavinys. Pagerinti geriamo vandens kokybę ir tiekimo sistemą bei nuotėkų išvalymo efektyvumą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas; Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas; Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategija ir veiksmų programa; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vandens tiekimo ir nuotėkų tvarkymo įstatymas; 2011–2019 m. Prienų rajono strateginis plėtros planas ir kt.